АНАЛІЗ
ПОКАЗНИКІВ СУДОВОЇ СТАТИСТИКИ ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ РОЗГЛЯДУ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДОМ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ СПРАВ У СПОРАХ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ТА КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У І ПІВРІЧЧІ 2026 РОКУ



Харків – 2026

ЗМІСТ:

1. Вступ. 3-4

2. Аналіз судової статистики щодо розгляду Господарським судом Харківської області справ і матеріалів у спорах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства у І півріччі 2026 року. 4-12

3. Аналіз судової практики розгляду Господарським судом Харківської області справ у спорах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства у І півріччі 2026 року. 12-34

3.1. Справи у спорах щодо захисту економічної конкуренції. 12-21

3.2. Справи у спорах щодо антиконкурентних узгоджених дій. 22-24

3.3. Справи у спорах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства (не розподілені по категоріям): щодо захисту від недобросовісної конкуренції. 25-34

4. Висновки. 34-36

ВСТУП.

Забезпечення ефективного функціонування конкурентного середовища є однією з ключових передумов сталого розвитку національної економіки, формування сприятливого інвестиційного клімату та захисту прав і законних інтересів учасників господарських відносин. У цих умовах особливого значення набуває належне застосування законодавства про захист економічної конкуренції, спрямованого на запобігання монополізації товарних ринків, недобросовісній конкуренції, антиконкурентним узгодженим діям та іншим порушенням конкурентного законодавства.

Відповідно до законодавства України, державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції здійснює Антимонопольний комітет України (АМКУ), діяльність якого спрямована на забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та сфері публічних закупівель.

Водночас важлива роль у забезпеченні законності під час реалізації конкурентної політики держави належить господарським судам, які здійснюють судовий контроль за рішеннями, діями та бездіяльністю органів Антимонопольного комітету України, а також розглядають спори, пов'язані із застосуванням заходів відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Судова практика у цій категорії справ має визначальне значення для формування єдиних підходів до тлумачення та застосування норм конкурентного законодавства, забезпечення балансу приватних і публічних інтересів, а також дотримання принципів правової визначеності та справедливості.

Метою цього аналітичного огляду є висвітлення показників судової статистики та аналіз судової практики Господарського суду Харківської області щодо розгляду спорів, пов'язаних із застосуванням антимонопольного та конкурентного законодавства, у І півріччі 2026 року.

Огляд покликаний не лише відобразити дійсний стан здійснення правосуддя у зазначеній категорії спорів за відповідний період, а й виявити характерні проблеми правозастосування, окреслити основні тенденції судової практики та створити підґрунтя для подальшого професійного обговорення й удосконалення судової практики.

Даний огляд підготовлено на виконання Планів роботи Господарського суду Харківської області та аналітичного відділу суду на 2026 рік. В огляді використано статистичні дані щодо справ та матеріалів у спорах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства у І півріччі 2026 та І півріччі 2025 років, представлені у звітах Господарського суду Харківської області за Формою №1-ЄЗ, затвердженою наказом Державної судової адміністрації України № 215 від 05.07.2022, та звіті, який подається до Верховного Суду для формування Статистичного бюлетеня про стан здійснення правосуддя місцевими господарськими судами, відповідно до звіту "Базові показники роботи" (рядок ІІ.5) згідно рішення Ради суддів України №28 від 02.04.2015, а також надані відділом статистики та інформаційних технологій

Господарського суду Харківської області розгорнуті дані щодо цієї категорії спорів.

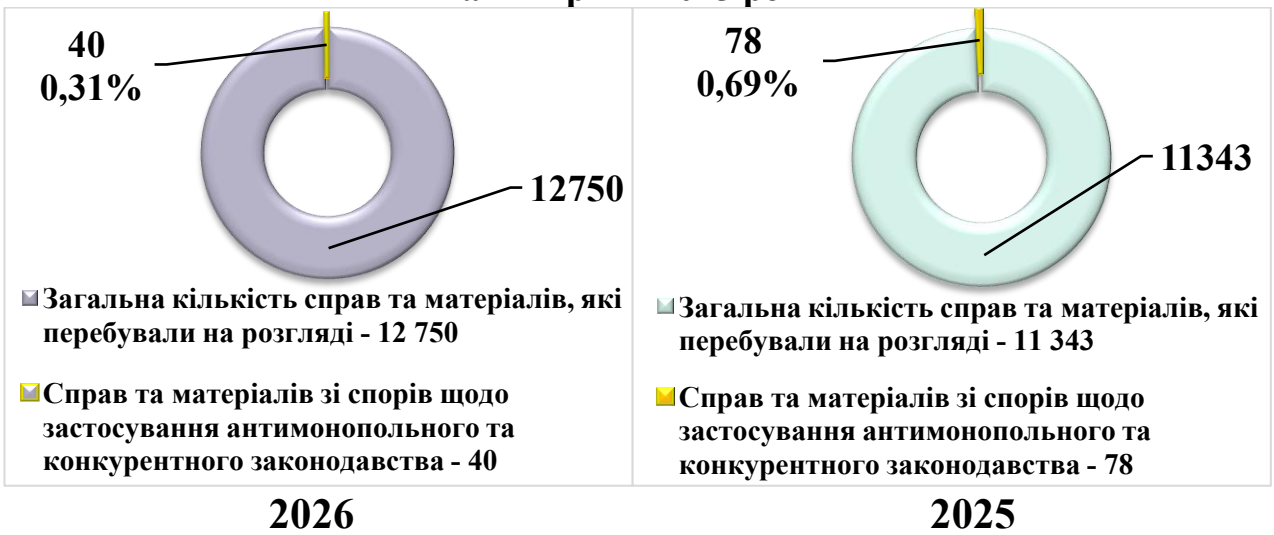
АНАЛІЗ СУДОВОЇ СТАТИСТИКИ ЩОДО РОЗГЛЯДУ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДОМ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ СПРАВ І МАТЕРІАЛІВ У СПОРАХ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ТА КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У І ПІВРІЧЧІ 2026 РОКУ

На початок звітного періоду загальний **залишок нерозглянутих** справ та матеріалів склав **2 154,** що на **78 менше** ніж на початку аналогічного періоду 2025 року (2 232), з яких справ та матеріалів зі спорів щодо **застосування антимонопольного та конкурентного законодавства – 14 (з яких справ – 14), або 0,65%**, що на **12 менше** ніж у минулому році (**26** (з яких справ – 26), або 1,16% від 2 232)).

Загальна кількість справ та матеріалів, які **надійшли** до суду у І півріччі 2026 року склала **10 596,** що на **1 485 більше** ніж в аналогічному періоді 2025 року (9 111). З них справ та матеріалів зі спорів щодо **застосування антимонопольного та конкурентного законодавства - 26 (**з яких **справ – 24), або 0,25 %**, що **на 26** справ та матеріалів **менше** ніж у 2025 році (**52** з яких справ – **52** (або 0,57% від 9111)).

З **12 750** справ та матеріалів, які **перебували на розгляді** Господарського суду Харківської області у І півріччі 2026 року, що на 1 407 більше ніж в аналогічному періоді 2025 року (11 343), кількість справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства склала **40 (**з яких **справ – 38)**, **або 0,31%,** що **на 38 менше** ніж в аналогічному періоді 2025 року (**78** (з яких справ - **78**), або 0,69% від 11 343)).

Показники справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства відносно загальної кількості справ та матеріалів, які перебували на розгляді у І півріччі 2026 та І півріччі 2025 років

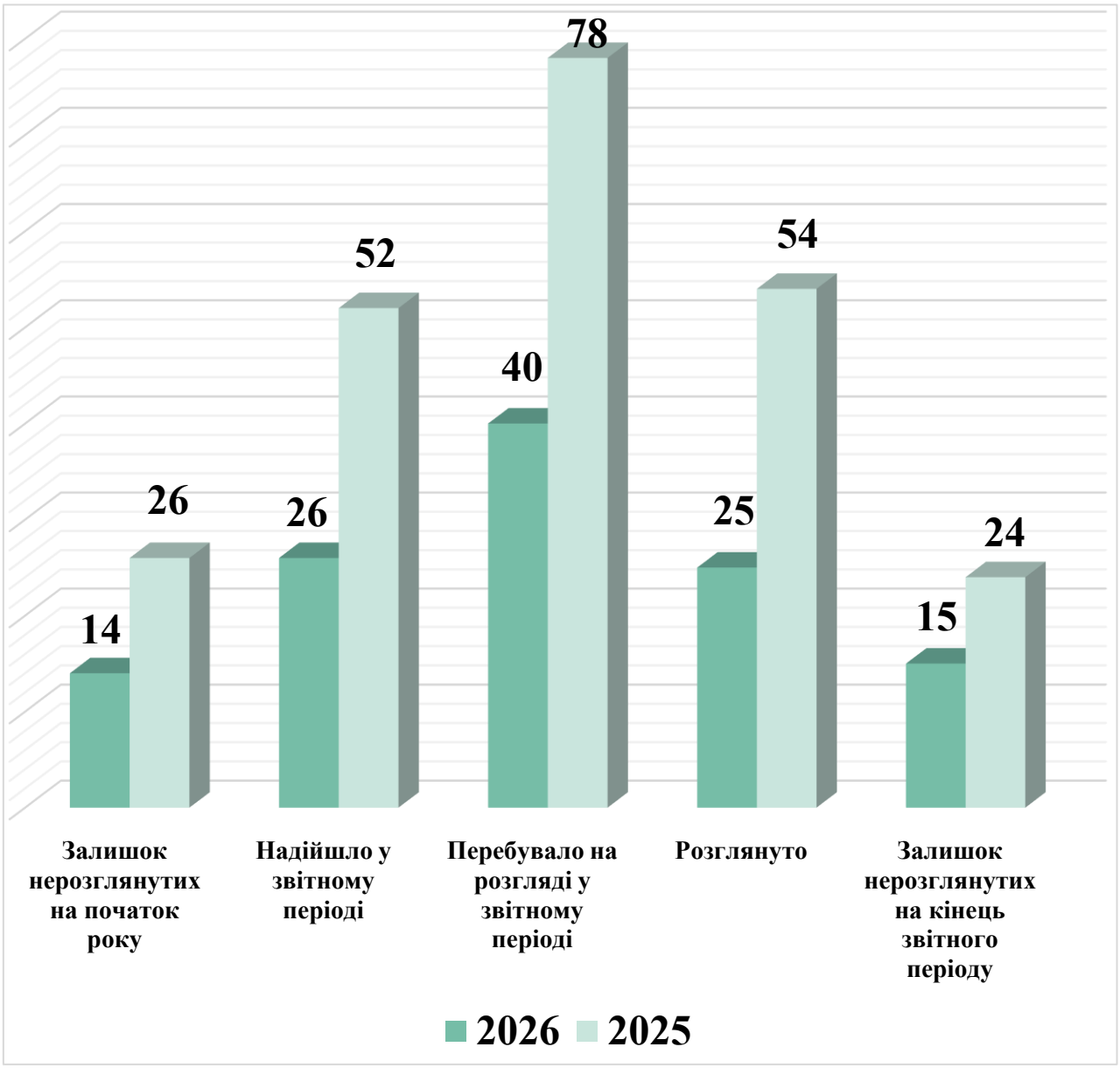


Всього у І півріччі 2026 року **розглянуто** справ та матеріалів **10 101,** що на **1 245 більше** ніж у минулому році (8 856), з яких справ та матеріалів зі спорів щодо **застосування антимонопольного та конкурентного законодавства** – **25 (**з них **справ – 25) або 0,25%**, що на **29 менше** ніж у 2025 році (**54** з них справ – **54** (0,6% від 8 856)).

Загальний залишок нерозглянутих справ та матеріалів на кінець І півріччя 2026 року склав **2 649**, що на 162 більше ніж у 2025 році (2 487), з яких справ та матеріалів **зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства** – **15** (з них **справ** – **13**) **або 0,57%**.

В аналогічному періоді 2025 року цей показник становив **0,97%** - як **24** (з них справ – 24) від 2 487, що **на 9 більше** ніж у 2026 році.

Діаграма основних показників справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства у І півріччі 2026 року у порівнянні з аналогічним періодом 2025 року



Порівняльний аналіз показав, що, не дивлячись на збільшення загальних показників роботи суду - кількість надходжень збільшилася **на 14,01%** (з 9 111 до 10 596), справ та матеріалів, що перебували на розгляді, - **на 11,04%** (з 11 343 до 12 750), відповідно кількість розглянутих судом справ та матеріалів також зросла **на 12,33%** (з 8 856 до 10 101), відбулося **скорочення у І півріччі 2026 року** обсягів справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства порівняно з аналогічним періодом 2025 року.

Так, кількість таких справ та матеріалів у залишку на початок звітного періоду зменшилася на 46,2% (з 26 до 14), їх надходження - на 50% (з 52 до 26), а загальна кількість справ та матеріалів, що перебували на розгляді, - на 48,7% (з 78 до 40). Відповідно, частка цієї категорії у загальній кількості справ та матеріалів, які перебували на розгляді суду, **зменшилася більш ніж удвічі** - з 0,69% до 0,31%.

Між тим, показники роботи суду безпосередньо за цією категорією справ та матеріалів, з урахуванням зменшення їх кількості, загалом залишилися стабільними та співмірними з показниками аналогічного періоду 2025 року. Незважаючи на те, що у І півріччі 2026 року суд розглянув 25 справ та матеріалів цієї категорії проти 54 у 2025 році, таке зменшення відповідає пропорційному скороченню їх надходження. У результаті на кінець звітного періоду частка залишку нерозглянутих справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства у загальному залишку суду скоротилася з 0,97% до 0,57% (15 від 2 649 у 2026 році проти 24 від 2 487 у 2025 році).

Такі показники залишку свідчать про відсутність накопичення справ цієї категорії попри значне загальне навантаження на суд, та дисбалансів у їх процесуальному опрацюванні.

Загалом, зменшення кількості справ щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства може свідчити про зміну інтенсивності відповідних господарських правовідносин або характеру економічної активності учасників ринку, зокрема про зменшення кількості конфліктів, які набувають форми судового спору у цій сфері. Така динаміка може бути пов'язана з трансформацією господарських зав’язків в умовах воєнного стану, зміною поведінки суб'єктів господарювання, обсягів та напрямів їх діяльності, та відповідно - кількості правовідносин, у межах яких виникає потреба у судовому захисті конкурентних прав та інтересів. Водночас самі статистичні показники не дають підстав однозначно визначати причину такого скорочення.

З **25 розглянутих** у звітному періоді справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства (з них справ – 25), розглянуто такі категорії:

- щодо антиконкурентних узгоджених дій – **16**, з них справ – **16**;

- щодо захисту економічної конкуренції – **4**, з них справ – **4**;
- інші (не розподілені по категоріям) **- 5**, з них справ – **5**.

Діаграма показників розглянутих категорій справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства у І кварталі 2026 року



Таким чином, з 25 розглянутих у звітний період справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства, **найбільша кількість** судових рішень, як і минулого року (у І кварталі 2025 - 28, або 51,9% від 54) була ухвалена в категорії спорів **щодо антиконкурентних узгоджених дій - 16** (64%).

Це може вказувати на те, що питання правомірності поведінки учасників ринку продовжують залишатися одним із основних предметів судового контролю у сфері конкурентних правовідносин.

Водночас кількість спорів **щодо захисту економічної конкуренції скоротилася** з 16 (у 2025) до 4, а справ щодо зловживання монопольним (домінуючим) становищем (у 2025 - 4 справи) у звітному періоді взагалі не розглядалося. Такі показники можуть вказувати на зменшення кількості конфліктів у зазначених сферах або про зниження інтенсивності їх судового оскарження порівняно з попереднім роком.

У переважній більшості випадків, **позивачами** у справах зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства, які перебували на розгляді Господарського суду Харківської області у І півріччі 2026 року, виступали **Антимонопольний комітет України** (АМКУ) та його територіальні органи/відділення - з позовними вимогами про стягнення з товариств, підприємств та ФОП пені за несплату штрафів, накладених рішеннями АМКУ за вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Із числа розглянутих справ 16 стосувалися спорів щодо антиконкурентних узгоджених дій, та 2 у спорах щодо захисту економічної конкуренції.

Справи, позивачами в яких виступали **товариства та підприємства**, стосувалися оскарження рішень органів АМКУ. Предметом таких спорів було визнання відповідних рішень недійсними або протиправними та їх скасування. Із числа розглянутих справ 5 належали до категорії спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства (інші не розподілені по категоріям), та 2 - до спорів щодо захисту економічної конкуренції.

Третіми особами у справах зазначеної категорії протягом звітного періоду виступали окремі підприємство та товариство.

Як і в аналогічному періоді 2025 року, **прокурори участі** у розгляді справ зазначеної категорії **не брали**.

Таким чином, у структурі розглянутих справ переважали спори, в яких позивачами були органи АМКУ, а предметом позовних вимог - стягнення пені за несвоєчасну сплату штрафів, накладених за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Водночас позови товариств та підприємств були спрямовані на оскарження рішень органів АМКУ.

Від загальної кількості розглянутих у І півріччі 2026 року справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства (25) **з ухваленням рішення** розглянуто **21** справа (-22) (тут і надалі - порівняно з І півріччям 2025 року (кількість +/-).

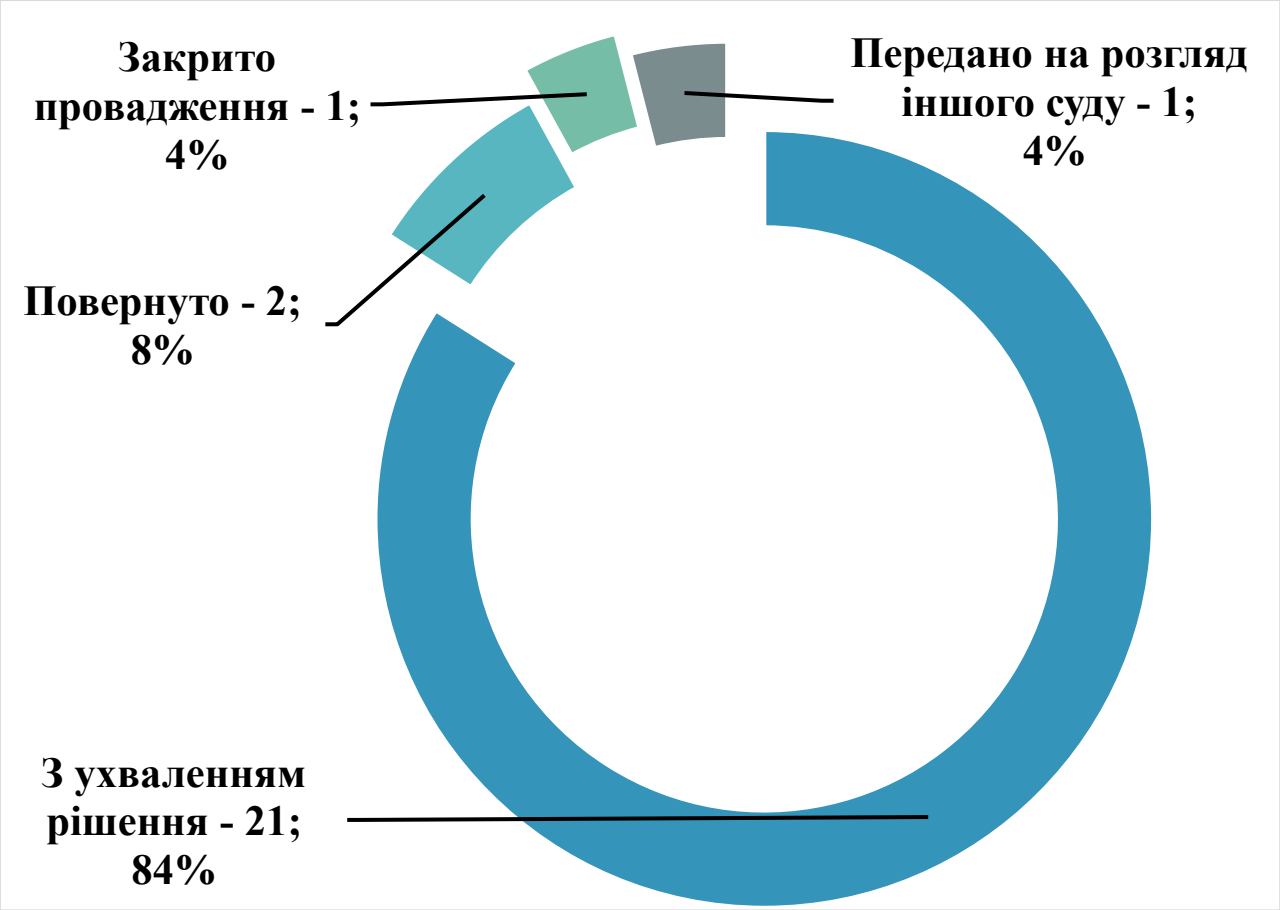
Повернуто позовну заяву у **2** справах (-4). Підставами для повернення позовних заяв, як і у більшості випадків минулого року, стало неусунення позивачами у встановлений судом строк недоліків позовної заяви.

Закрито провадження в **1** справі (-3), як і у 2025 році, - у зв'язку із відсутністю предмета спору.

Рішень про залишення позову без розгляду у звітному періоді 2026 року не постановлялося, тоді як у відповідному періоді 2025 року без розгляду було залишено 1 справу.

Також у звітному періоді за підсудністю **на розгляд іншого суду** було передано **1** справу (+1).

Діаграма показників результатів розгляду справ зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства за І півріччя 2026 року



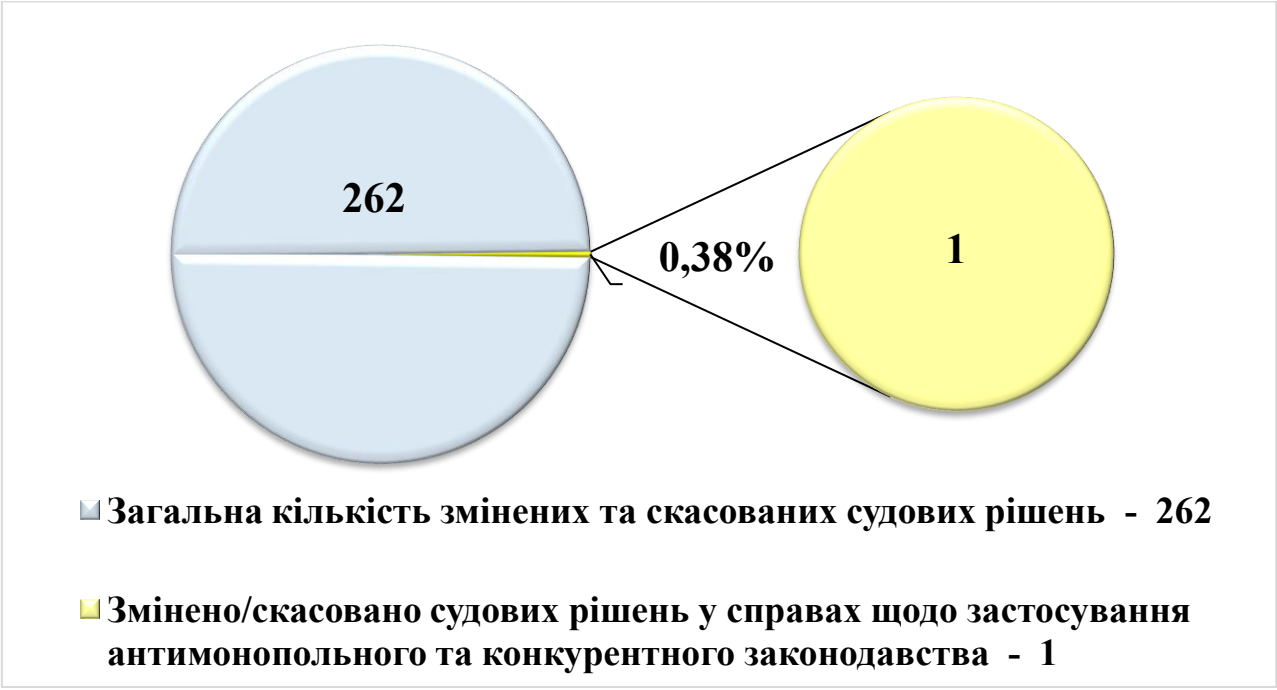
Структура результатів розгляду справ у І півріччі 2026 року загалом характеризується збереженням основної спрямованості розгляду цієї категорії спорів: переважну більшість розглянутих справ завершено ухваленням рішення (21 із 25, або 84 %). Водночас порівняно з І півріччям 2025 року кількість справ, розглянутих з ухваленням рішення, зменшилася на 22, що відповідає загальному скороченню обсягу справ цієї категорії. Інші способи завершення провадження також не свідчать про істотну зміну характеру розгляду: у 2 справах позовні заяви повернуто, в 1 справі провадження закрито у зв'язку з відсутністю предмета спору, а справ без розгляду не залишалося. За умов зменшення кількості спорів цієї категорії структура та результати їх розгляду у звітному періоді загалом залишилися стабільними та співмірними з показниками І півріччя 2025 року.

Від загальної кількості розглянутих справ даної категорії у І півріччі 2026 року (25) відсоток **змінених/скасованих** судових рішень склав **4% (1 скасоване рішення** з 25). В аналогічному періоді 2025 року цей показник становив 5,6% (3 скасованих рішення з 54).

Без змін судом апеляційної інстанції було залишено **2 рішення,** що на 3 рішення менше ніж в аналогічному періоді минулого року (5). Змінені/скасовані судові рішення судом касаційної інстанції, як і в аналогічному періоді 2025 року, - відсутні.

Від загальної кількості змінених та скасованих судових рішень Господарського суду Харківської області **за І півріччя 2026 року**, а це **262**, відсоток рішень у справах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства (1 рішення) склав **0,38 %,** та 0,43% від загальної кількості змінених/скасованих судових рішень судом апеляційної інстанції за цей період (1 з 231). У І півріччі 2025 року цей показник становив 1,2% (3 рішення з 250), та 1,4% від змінених/скасованих апеляційним судом (208).

Показники змінених та скасованих судових рішень у справах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства за І півріччя 2026 року відносно загальної кількості змінених/скасованих судових рішень за цей період



Аналіз показників перегляду судових рішень у справах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства свідчить про **зниження частки змінених/скасованих** судових рішень у І півріччі 2026 року – з 5,6% у 2025 році до 4%, при одночасному зменшенні їх кількості з 3 до 1.

Водночас на тлі загального скорочення кількості справ цієї категорії зазначені показники загалом є співмірними з попереднім роком, та свідчать про відсутність негативної динаміки щодо якості судових рішень. Одне скасоване рішення у загальній масі змінених/скасованих судових рішень Господарського суду Харківської області **є мінімальним показником**, та становить 0,38%, що нижче показника І півріччя 2025 року (1,2%).

Відсутність випадків втручання касаційної інстанції у вигляді зміни чи скасування рішень додатково підтверджує їх обґрунтованість і стійкість. У сукупності це характеризує практику суду як послідовну і передбачувану, та таку, що відповідає вимогам правової визначеності.

Як вказувалось вище, **залишок** нерозглянутих справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства на кінець І півріччя 2026 року склав **15** (з них справ – 13), або **0,57%** від загального залишку у суді (2 649), що на 9 менше ніж у 2025 році (24, або 0,97% від 2 487).

З вищевказаного залишку на кінець І півріччя 2026 року залишилися нерозглянутими: **11** справ в яких відкрито провадження, **2** справи в яких провадження зупинено, та **2** матеріали (КДМ).

З **2 зупинених** провадженням справ, в 1 справі провадження було зупинено у 2026 році - до набрання законної сили судовим рішенням в іншій справі, та 1 справа залишилася зупиненою з 2025 року - до припинення перебування відповідача у складі ЗСУ або інших військових формувань.

Показники залишку нерозглянутих справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства на кінець І півріччя 2026 року



Наведені показники свідчать про **скорочення** на кінець звітного періоду **залишку** нерозглянутих справ та матеріалів зі спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства порівняно з аналогічним періодом 2025 року з 24 до 15. Водночас таке зменшення відбулося на тлі скорочення майже удвічі загальної кількості справ та матеріалів цієї категорії, які перебували на розгляді суду (з 78 до 40). При цьому більшість справ у

залишку (11) перебувають на стадії розгляду, а незначна кількість зупинених проваджень (2) обумовлена об'єктивними процесуальними підставами. 2 нерозглянутих матеріали (КДМ) надійшли наприкінці звітного періоду, що також вказує на відсутність їх тривалого накопичення у провадженні суду.

АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ РОЗГЛЯДУ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДОМ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ СПРАВ У СПОРАХ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ТА КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У І ПІВРІЧЧІ 2026 РОКУ

СПРАВИ У СПОРАХ ЩОДО ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- **Відмовлено у задоволенні позовних вимог**

Визнання недійсним та скасування рішення в частині

За приписами частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" передбачені вказаною нормою строки оскарження рішень АМКУ не може бути відновлено.

Зазначені строки є присічними, а закінчення присічного строку, незалежно від причин його пропуску заінтересованою особою, є підставою для відмови в позові про визнання недійсним рішення АМК.

Невчинення юридичною особою дій, пов'язаних з отриманням кореспонденції (рішення АМКУ (витягу з нього)), яка згодом повертається з відміткою "за закінченням терміну зберігання" підпадає під норми статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" про те, що в разі неможливості вручення акту індивідуальної дії, зокрема, через відсутність посадових осіб чи уповноважених представників суб'єкта господарювання таке рішення вважається врученим через 10 днів з моменту його публікації в одному з перелічених засобів масової інформації.

СПРАВА № 922/4195/25

Господарський суд Харківської області розглянув справу №922/4195/25 за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "ЗС" до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про визнання недійсними та скасування рішення.

ПРЕДМЕТ СПОРУ:

Визнання недійсними та скасування пунктів 1, 3 резолютивної частини рішення адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України "Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу" від 20.03.2025 року №70/36-р/к у справі №2/01-56-23 в частині стосовно ТОВ "ЗС".

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Позов обґрунтований недоведеністю факту порушення позивачем законодавства про захист економічної конкуренції, внаслідок чого, на переконання позивача, оскаржуване рішення адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Східне МТВ АМКУ) від 20.03.2025 №70/36-р/к у справі №2/01-53-23 "Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу" в частині стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю "ЗС" (далі - ТОВ "ЗС") є недійсним, та таким, що підлягає скасуванню.

ОЦІНКА СУДУ:

Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, суд виходив з того, що у відповідності до частини 1 статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" заявник, відповідач, третя особа мають право повністю або частково оскаржити рішення, розпорядження органу Антимонопольного комітету України, передбачені статтями 36 і 48 цього Закону, до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення, розпорядження. Зазначений строк не підлягає поновленню.

Строки оскарження рішень органу АМКУ є присічними та відновленню не підлягають. Закінчення присічного строку, незалежно від причини його пропуску заінтересованою особою, є підставою для відмови в позові про визнання недійсним рішення Антимонопольного комітету України та його органів.

Відповідно до абзацу першого, другого, третього та п`ятого пункту 2 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 №15 "Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства" (далі – Пленум) у застосуванні згаданого припису частини першої статті 60 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", а також частини другої статті 47 цього Закону господарським судам слід враховувати таке.

За цими приписами передбачені ними строки оскарження рішень органу АМКУ не може бути відновлено.

Таким чином, зазначені строки є присічними. Встановлена кодексом України позовна давність до відповідних правовідносин не застосовується, так само як і в оскарженні розпоряджень АМКУ та його органів.

Закінчення присічного строку, незалежно від причин його пропуску заінтересованою особою, є підставою для відмови в позові про визнання недійсним рішення (розпорядження) АМКУ та його органів.

Відповідно до частини 1 статті 56 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" рішення (витяг з нього за вилученням інформації з обмеженим

доступом…) надається для виконання шляхом надсилання або вручення під розписку чи доведення до відома в інший спосіб.

Копію Витягу з Рішення № 70/36-р/к відповідачем було направлено супровідним листом від 20.03.2025 № 70-02/1790е рекомендованим повідомленням за № 06 011 2610 85 01 на адресу ТзОВ «ЗС», що була зазначена в ЄДР на дату складання листа, однак, конверт повернувся до відповідача з поміткою: «Повертається: за закінченням терміну зберігання» (мова оригіналу), що підтверджується Довідкою про причини повернення/досилання (ф. 20) (т.1 а.с.99).

Судом зазначено, що у відповідності до ч. 1 ст. 56 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" у разі, якщо вручити рішення, розпорядження, немає можливості, зокрема, внаслідок: - відсутності фізичної особи за останнім відомим місцем проживання (місцем реєстрації); - відсутності посадових осіб чи уповноважених представників суб`єкта господарювання, органу адміністративно-господарського управління та контролю за відповідною юридичною адресою, - рішення, розпорядження органів АМКУ вважається таким, що вручене відповідачу, через десять днів з дня оприлюднення інформації про прийняте рішення, розпорядження в офіційному друкованому органі (газета Верховної Ради України "Голос України", газета Кабінету Міністрів України "Урядовий кур`єр", "Офіційний вісник України", друковані видання відповідної обласної ради за останнім відомим місцем проживання чи місцем реєстрації, юридичної адреси відповідача).

Інформацію про прийняте Рішення №70/36-р/к було оприлюднено в друкованому виданні Кабінету Міністрів України "Урядовий кур`єр" № 85 (8010) від 26.04.2025 на сторінці 25 (т.1 а.с.133).

Таким чином, копія витягу з Рішення № 70/36-р/к, з врахуванням положень статті 62 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", вважається врученою Товариству 06.05.2025.

Оскільки Витяг з Рішення 70/36-р/к вважається врученим Товариству 06.05.2025, то присічний строк на його оскарження, з урахуванням приписів статті 62 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", завершився 07.07.2025, оскільки 06.07.2025 припадає на вихідний день неділю.

З огляду на пропуск позивачем присічного строку на оскарження Рішення АМКУ, вимоги з приводу його незаконності або необґрунтованості, заявлені після закінчення строку звернення до суду, не беруться до уваги, у зв’язку із чим суд дійшов висновку про відмову в позові у повному обсязі.

Законодавство, висновки Верховного Суду тощо, застосовані судом при ухваленні рішення: ст. 1, ч. 2 ст. 47, ч. 1 ст. 56, ч. 1 ст. 59, ч. 1 ст. 60, ст. 62 Закону України "Про захист економічної конкуренції", абзац перший-третій та п`ятий пункту 2, пункт 21 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 №15 "Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства", висновки Верховного Суду, викладені у постановах від 27.08.2019 року у справі №922/3685/18, від 08.07.2019 року у справі №915/756/18, та від 28.05.2020 року у справі №909/636/16.

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ:

Рішенням Господарського суду Харківської області від 05.03.2026 року у справі №922/4195/25 у задоволенні позову відмовлено.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

Постановою Східного апеляційного господарського суду від 28.04.2026 рішення Господарського суду Харківської області від 05.03.2026 року у справі №922/4195/25 залишено без змін.

ОЦІНКА СУДУ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ:

Залишаючи рішення суду першої інстанції без змін, апеляційний суд зазначив, що судом першої інстанції встановлено, що копію витягу з Рішення №70/36-р/к Відділенням було направлено супровідним листом від 20.03.2025 №70-02/1790е рекомендованим повідомленням за №06 011 2610 85 01 на адресу ТОВ "ЗС", що була зазначена в ЄДР на дату складання листа. Вказана адреса зазначена апелянтом і в апеляційній скарзі.

Однак, конверт повернувся до відповідача з поміткою: "Повертається: за закінченням терміну зберігання" (мова оригіналу), що підтверджується довідкою про причини повернення/досилання (ф. 20).

Відповідно до частини першої статті 56 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" у разі, якщо вручити рішення, розпорядження, немає можливості, зокрема, внаслідок: - відсутності фізичної особи за останнім відомим місцем проживання (місцем реєстрації); - відсутності посадових осіб чи уповноважених представників суб'єкта господарювання, органу адміністративно-господарського управління та контролю за відповідною юридичною адресою, - рішення, розпорядження органів Антимонопольного комітету України вважається таким, що вручене відповідачу, через десять днів з дня оприлюднення інформації про прийняте рішення, розпорядження в офіційному друкованому органі (газета Верховної Ради України "Голос України", газета Кабінету Міністрів України "Урядовий кур'єр", "Офіційний вісник України", друковані видання відповідної обласної ради за останнім відомим місцем проживання чи місцем реєстрації, юридичної адреси відповідача).

На виконання вказаної норми закону, інформацію про прийняте Рішення №70/36-р/к було оприлюднено в друкованому виданні Кабінету Міністрів України "Урядовий кур'єр" №85 (8010) від 26.04.2025 на сторінці 25.

Таким чином, копія витягу з рішення №70/36-р/к, з врахуванням положень статті 62 Закону України "Про захист економічної конкуренції", вважається врученою ТОВ "ЗС" 06.05.2025.

Колегією суддів апеляційного суду зазначено, що законодавство про захист економічної конкуренції зазначає про те, що в разі неможливості вручення акту індивідуальної дії, зокрема, через відсутність посадових осіб чи уповноважених представників суб'єкта господарювання таке рішення вважається врученим через 10 днів з моменту його публікації в одному з перелічених засобів масової інформації, тобто, перелік підстав публікації за положеннями статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції"

не є вичерпним, тому невчинення юридичною особою дій, пов’язаних з отриманням кореспонденції, яка згодом повертається до територіального органу Комітету з відміткою "за закінченням терміну зберігання" підпадає під норми даної статті.

Тим паче, що ТОВ "ЗС" було повідомлено про розгляд справи відповідачем; Відділення листом від 18.05.2023 №70-02/2-1639 направило копію розпорядження №70/66-рп/к про розгляд справи до ТОВ "ЗС", яке відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення №0303515836147 вручено позивачу 29.05.2023.

Отже, протирічливими є доводи позивача про те, що про оскаржуване рішення відповідача він вперше дізнався у жовтні 2025 року, після подання прокурором до Господарського суду м. Києва позовної заяви від 17.10.2025 року №12/1-98189вих-25 про визнання недійсними результатів аукціону, договору та спеціального дозволу на користування надрами, де ТОВ "ЗС" визначено як одного із відповідачів.

Таким чином, оскільки витяг з рішення №70/36-р/к вважається врученим ТОВ "ЗС" 06.05.2025, то присічний строк на його оскарження, з урахуванням приписів статті 62 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", завершився 07.07.2025, оскільки 06.07.2025 припадає на вихідний день – неділю. Позивач звернувся з позовною заявою у даній справі 26.11.2025.

Апеляційним судом наголошено, що Верховний Суд неодноразово та послідовно висловлював правову позицію, зокрема, про те, що: за приписами частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" передбачені вказаною нормою строки оскарження рішень АМК не може бути відновлено. Зазначені строки є присічними, а закінчення присічного строку, незалежно від причин його пропуску заінтересованою особою, є підставою для відмови в позові про визнання недійсним рішення АМК. Така правова позиція викладена Верховним Судом, зокрема у постанові від 11.02.2025 у справі №916/1301/24.

Отже, суд першої інстанції правомірно не розглядав вимоги з приводу незаконності або необґрунтованості рішення, заявлені після закінчення строку звернення до суду.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

До суду касаційної інстанції рішення не оскаржувались.

- **Відмовлено у задоволенні позовних вимог**

Визнання недійсним та скасування рішення

Положення ч. 2 ст. 42 Закону України "Про захист економічної конкуренції" не можуть тлумачитися як такі, що допускають необмежене у часі перебування справи у провадженні органу АМКУ без здійснення необхідних процесуальних дій, спрямованих на встановлення обставин порушення.

У разі встановлення судом бездіяльності органу АМКУ, яка полягає у безпідставному зволіканні з прийняттям рішення за відсутності об'єктивних причин, пов'язаних зі складністю справи, поведінкою її учасників чи іншими обставинами, така бездіяльність не може визнаватися такою, що відповідає вимогам Закону України "Про захист економічної конкуренції".

СПРАВА № 922/51/26

Господарський суд Харківської області розглянув справу №922/51/26 за позовом Приватного підприємства "Зміївський машинобудівний завод" до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, за участю третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета, на стороні позивача Товариства з обмеженою відповідальністю "ТОРГІВЕЛЬНИЙ БУДИНОК "СОЛЧЕН" про визнання недійсним та скасування рішення.

ПРЕДМЕТ СПОРУ:

Визнання недійсним та скасування рішення адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 04.11.2025 № 70/201 -р/к у справі № 2/01-65-22 "Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу".

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Позов обґрунтований тим, що оскаржуване рішення Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Східне МТВ АМКУ) від 04.11.2025 № 70/201 -р/к у справі № 2/01-65-22, яким визнано вчинення Приватним підприємством "Зміївський машинобудівний завод" (далі - ПП "ЗМЗ") порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого п. 1 ст. 50 та п. 4 ч. 2 ст. 6 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, з накладенням на позивача за це порушення штрафу у загальному розмірі 340 000 грн, є таким, що ухвалено з порушенням норм законодавства, а тому є недійсним та таким, що підлягає скасуванню.

Позивачем зазначено, що розгляд антимонопольної справи № 2/01-65-22 за ознаками вчинення ПП "ЗМЗ" та Товариством з обмеженою відповідальністю "ТОРГІВЕЛЬНИЙ БУДИНОК "СОЛЧЕН" (далі – ТОВ "ТБ "СОЛЧЕН") порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених п. 1 ст. 50 та п. 4 ч. 2 ст. 6 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", розпочато 06.09.2022 (відповідно до розпорядження відповідача), а оскаржуване рішення у справі №2/01-65-22 прийнято лише 04.11.2025, тобто розгляд справи тривав понад 3 роки. За цей період відповідачем не доведено наявності об`єктивних та поважних причин, пов`язаних із складністю справи чи поведінкою сторін, які б обґрунтовували надмірну тривалість провадження.

Хоча чинне до 01.01.2024 законодавство про захист економічної конкуренції не встановлювало конкретних строків розгляду антимонопольної справи, проте визначало строки давності притягнення до відповідальності, відповідно, розгляд антимонопольної справи мав бути здійснений в такі строки, які б не перевищували строків давності притягнення до відповідальності, недотримання яких має наслідком звільнення особи від відповідальності.

Таким чином, на переконання позивача, орган АМК порушив передбачені статтею 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" строки притягнення його до відповідальності, що само по собі є самостійною та достатньою підставою для скасування рішення АМК.

ОЦІНКА СУДУ:

Відмовляючи у задоволенні позову, суд виходив з того, що розгляд справи відповідачем здійснювався з 06.09.2022, тобто з моменту прийняття розпорядження про початок розгляду справи, по 04.11.2025 (включно) дата прийняття оскаржуваного рішення у справі №2/01-65-22, тоді як жодних строків щодо тривалості розгляду справ органами АМКУ законодавством про захист економічної конкуренції в редакції, що діяла до 01.01.2024, встановлено не було.

Суд констатував, що дійсно положення ч. 2 ст. 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" визначають, що перебіг строку давності зупиняється на час розгляду органом АМК антимонопольної справи.

Ураховуючи, що днем закінчення вчинення порушення по Торгам № 1 є 03.10.2017 - дата закінчення проведення цих Торгів, а час розгляду Відділенням справи, на який зупинявся перебіг строку давності - з 06.09.2022 (дата прийняття розпорядження) по 04.11.2025 (дата прийняття рішення), Відділенням не порушено 5-річного строку давності, визначеного статтею 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції".

З урахуванням положень ч.1 ст. 35 та ст. 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" (в редакції, що діяла до 01.01.2024), абзацу четвертого пункту 2 розділу ІІ "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України", суд дійшов висновку, що під час розгляду справи було дотримано строк давності притягнення позивача до відповідальності, який було зупинено на час розгляду Відділенням справи.

Судом зазначено, що тривалість розгляду справи №2/01-65-22 була зумовлена об'єктивними чинниками - складністю справи, множинністю епізодів, значним обсягом доказової бази, запровадженням карантинних обмежень та правовим режимом воєнного стану з відповідними наслідками для діяльності Відділення, а не бездіяльністю відповідача, у зв'язку з чим доводи позивача про надмірну тривалість провадження є необґрунтованими.

Законодавство, висновки Верховного Суду тощо, застосовані судом при ухваленні рішення: п. 4 ч. 2, ч. 3 ст. 6, ст. 35, частини 1, 2 ст. 37, ст. 37-1, ст. 41, ст. 42, ст. 48, п. 1 ст. 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції",

абзац 4 пункту 2 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України", ч. 1 ст. 7 ч. 1 ст. 23 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", ч. 2 ст. 19, ч. 2 ст. 42 Конституції України, висновки Великої Палати Верховного Суду, викладені у постанові від 02.07.2019 року у справі №910/23000/17, висновки Верховного Суду, викладені у постановах від 26.10.2021 року у справі №922/1865/20, від 22.08.2024 року у справі № 910/20567/20, від 21.04.2021 року у справі № 910/701/17, від 30.09.2021 року у справі № 910/13451/20 та від 28.10.2021 року у справі № 910/20229/20.

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ:

Рішенням Господарського суду Харківської області від 30.04.2026 року у справі №922/51/26 у задоволенні позову відмовлено.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

Постановою Східного апеляційного господарського суду від 29.06.2026 рішення Господарського суду Харківської області від 30.04.2026 у справі №922/51/26 скасовано.

Прийнято нове рішення, яким позовні вимоги Приватного підприємства "Зміївський машинобудівний завод" задоволено.

Визнано недійсним та скасовано рішення адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 04.11.2025 року № 70/201 -р/к, у справі № 2/01-65-22, "Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу", яким визнано, що ПП "ЗМЗ" вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50 та пунктом 4 частини другої ст. 6 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів і за визначене порушення на ПП "ЗМЗ" накладено штраф у загальному розмірі 340 000 гривень.

ОЦІНКА СУДУ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ:

Скасовуючи рішення суду першої інстанції, апеляційний господарський суд зазначив, що в силу положень ЗУ "Про Антимонопольний комітет України" питання щодо тривалості розслідування в антимонопольній справі з моменту його початку до винесення відповідного рішення АМК, незважаючи на відсутність нормативно запроваджених у Законі строків розгляду й прийняття відповідного рішення, не дозволяє сприймати стан розв`язання цього питання безмежним, безкінечним, таким, що може тривати невиправдано довго.

Згідно з частинами 1, 2 ст. 35 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції починається з прийняття розпорядження про початок розгляду справи та закінчується прийняттям рішення у справі. Під час розгляду справи органи АМК здійснюють збір та аналіз доказів, отримують пояснення учасників справи та приймають рішення у межах наданих законом повноважень.

Відповідно до частини другої статті 38 зазначеного Закону розгляд справи може бути зупинено лише у випадках, прямо передбачених законом, про що приймається відповідне розпорядження.

За змістом частин 1, 2 ст. 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" перебіг строку давності притягнення суб'єкта господарювання до відповідальності зупиняється на час розгляду органом Антимонопольного комітету України справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Разом з тим наведені положення підлягають застосуванню у системному взаємозв'язку зі ст. 35 цього Закону, яка визначає зміст поняття “розгляд справи”. Таким розглядом є здійснення органом Антимонопольного комітету України процесуальних дій, спрямованих на збирання, дослідження та оцінку доказів, встановлення фактичних обставин справи та прийняття рішення за результатами такого дослідження.

Отже, положення ч. 2 ст. 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" не можуть тлумачитися як такі, що допускають необмежене у часі перебування справи у провадженні органу Антимонопольного комітету України без здійснення необхідних процесуальних дій, спрямованих на встановлення обставин порушення.

У разі встановлення судом бездіяльності органу Антимонопольного комітету України, яка полягає у безпідставному зволіканні з прийняттям рішення за відсутності об'єктивних причин, пов'язаних зі складністю справи, поведінкою її учасників чи іншими обставинами, така бездіяльність не може визнаватися такою, що відповідає вимогам Закону України "Про захист економічної конкуренції". Аналогічний правовий підхід викладений у постановах Верховного Суду від 14.05.2024 року у справі №910/19008/21, від 17.04.2025 року у справі №922/3008/24 та у постанові Великої Палати Верховного Суду від 11.09.2025 року у справі №922/3820/24.

Судом апеляційної інстанції встановлено, що розгляд антимонопольної справи №2/01-65-22 розпочато розпорядженням відповідача від 06.09.2022 №70/89-рп/к, тоді як рішення у справі прийнято лише 04.11.2025, тобто більш ніж через три роки після відкриття провадження.

Як убачається зі змісту оскаржуваного рішення, покладена в його основу доказова база була сформована Відділенням ще на початковому етапі розгляду справи. Зокрема, адміністративною колегією встановлено обставини щодо місцезнаходження відповідачів за однією адресою, використання однакових IP-адрес під час дистанційного банківського обслуговування, подання тендерних пропозицій та участі в електронних аукціонах, надання поворотної фінансової допомоги, а також інші обставини, які в подальшому покладені в основу висновків про вчинення антиконкурентних узгоджених дій.

При цьому наведені обставини підтверджуються документами та інформацією, отриманими Відділенням у 2020–2022 роках. Разом із тим зі змісту оскаржуваного рішення не вбачається, що після формування наведеної доказової бази органом АМК здійснювалися подальші процесуальні чи доказові

дії, які об'єктивно обумовлювали б необхідність продовження розгляду справи до 04.11.2025.

Таким чином, адміністративна колегія не навела будь-яких фактичних причин тривалого розгляду цієї справи, а фактично обмежилася лише посиланням на те, що до спірних правовідносин підлягає застосуванню редакція Закону України "Про захист економічної конкуренції", чинна до 01.01.2024, яка не містила законодавчо визначеного максимального строку розгляду справ.

Такий зміст мотивів рішення свідчить про те, що орган АМК фактично сприйняв відсутність законодавчо визначеного граничного строку розгляду справи як наявність необмеженої дискреції щодо тривалості адміністративного провадження.

Відсутність у редакції ЗУ "Про захист економічної конкуренції", чинній до 01.01.2024, законодавчо визначеного максимального строку розгляду справ не означає наділення органу АМКУ необмеженою дискрецією щодо тривалості адміністративного провадження.

Реалізація дискреційних повноважень органами державної влади повинна відповідати принципам верховенства права, правової визначеності та належного урядування, що виключає можливість безпідставного затягування адміністративного провадження.

Фактично адміністративна колегія ототожнила відсутність законодавчо встановленого граничного строку із правом здійснювати провадження без будь-яких часових обмежень, що суперечить ст. 19 Конституції України, ст.ст. 1, 3 ЗУ "Про Антимонопольний комітет України", ст. 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" та наведеним вище правовим висновкам Верховного Суду.

За таких обставин колегія суддів погодилась з доводами позивача про те, що оскаржуване рішення АМКУ прийнято за результатами адміністративного провадження, тривалість якого не була належним чином обґрунтована, що свідчить про порушення принципу правової визначеності та неправильне застосування статті 42 ЗУ "Про захист економічної конкуренції".

Апеляційним судом зазначено, що суд першої інстанції, погодившись із доводами відповідача про складність справи, значний обсяг доказів, карантинні обмеження та запровадження воєнного стану, не встановив, які саме конкретні процесуальні дії здійснювалися органом АМКУ протягом усього періоду розгляду справи та яким чином наведені обставини об'єктивно перешкоджали своєчасному прийняттю рішення, у зв’язку із чим наявні правові підстави для скасування рішення місцевого господарського суду від 30.04.2026 у справі №922/51/26 та ухвалення нового судового рішення про задоволення позовних вимог.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

До суду касаційної інстанції рішення не оскаржувались.

СПРАВИ У СПОРАХ ЩОДО АНТИКОНКУРЕНТНИХ УЗГОДЖЕНИХ ДІЙ

- **Задоволено позовні вимоги**

Стягнення пені

За правилами статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" особа, на яку накладено штраф за рішенням органу АМКУ, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

За кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу, яка не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням АМКУ.

СПРАВА № 922/4426/25

Господарський суд Харківської області розглянув справу №922/4426/25 за позовом Антимонопольного комітету України до Товариства з обмеженою відповідальністю "Віалор Схід" про стягнення пені.

ПРЕДМЕТ СПОРУ:

Стягнення з Товариства з обмеженою відповідальністю "Віалор Схід" на користь Антимонопольного комітету України пені у сумі 1 405 433,00 грн.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Позовні вимоги обґрунтовані несплатою відповідачем штрафу, накладеного рішенням Антимонопольного комітету України (далі – АМКУ) від 22.05.2025 року №212-р (справа №145-26.13/232-24) за вчинення порушення, передбаченого пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, проведених ДП "Ізмаїльський морський торговельний порт", у зв’язку із чим позивачем було нараховано пеню у сумі 1 405 433,00 грн, яка до теперішнього часу відповідачем не сплачена.

ОЦІНКА СУДУ:

Задовольняючи позовні вимоги, суд виходив з того, що у відповідності до положень частини 2 статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статті 22 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" розпорядження, рішення та вимоги органу Антимонопольного комітету України є обов`язковими для виконання у визначені ними строки, якщо інше не передбачено законом. Невиконання розпоряджень, рішень та вимог органу Антимонопольного комітету України тягне за собою передбачену законом відповідальність.

Згідно з частиною 3 статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до частини 5 статті 56 вищевказаного Закону за кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу. Розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням органу АМКУ.

Частинами 7, 9 статті 56 Закону визначено, що у разі несплати штрафу у строки, передбачені рішенням, та пені органи Антимонопольного комітету України стягують штраф та пеню в судовому порядку. Суми стягнутих штрафів та пені зараховуються до державного бюджету.

Судом зазначено, що як вбачається із наявних в матеріалах справи документів, за результатами розгляду АМКУ справи №145-26.13/232-24 встановлено порушення ТОВ "ТРАНСМОРСЕРВІС" (відповідачем було змінено найменування юридичної особи на ТОВ "Віалор Схід") та ТОВ "ГРАДИЄНТ СВ" законодавства про захист економічної конкуренції, у зв’язку із чим АМКУ ухвалено рішення від 22.05.2025 року № 212-р, яким на відповідача накладено штраф у загальному розмірі 1 405 433,00 грн.

Вказане рішення було направлено на юридичну адресу відповідача із супровідним листом від 05.06.2025 року №145-26.13/03-6225е та отримано відповідачем 20.06.2025 року, що підтверджується повідомленням про вручення поштового відправлення №0601155409510.

Отже, строк для добровільної сплати штрафу, накладеного рішенням Комітету, закінчився 20.08.2025 року.

Матеріали справи не містять доказів оскарження чи скасування рішення №212-р від 22.05.2025 року, а отже, вказане рішення є обов`язковим до виконання відповідачем.

Отже, враховуючи обов`язковість рішення АМКУ, накладений на суб`єкт господарювання штраф повинен бути сплачений відповідачем у двомісячний строк з дня вручення відповідного рішення, при цьому, протягом п`яти днів з дня сплати штрафу відповідач зобов`язаний надіслати позивачу документи, що підтверджують сплату штрафу.

Доказів виконання рішення №212-р від 22.05.2025 року, щодо сплати штрафу, сторонами суду не надано.

Відповідно до розрахунку позивача, сума пені за один день складає 21 081,50 грн (1,5 % від 1 405 433 грн - розмір штрафу, накладеного рішенням Комітету) відповідно до частини 5 статті 56 ЗУ "Про захист економічної конкуренції". За період прострочення сплати штрафу з 21.08.2025 року по 26.11.2025 року включно 2 065 987 грн.

Оскільки нарахована пеня більша ніж загальна сума штрафу, то позивачем, відповідно до частини 5 статті 56 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" заявлено до стягнення пеню у сумі 1 405 433,00 грн.

Судом здійснено перевірку розрахунку позивача за період з 21.08.2025 року по 26.11.2025 року, та встановлено, що визначений позивачем розмір пені у сумі 1 405 433,00 грн відповідає положенням статті 56 ЗУ "Про захист економічної конкуренції", якими передбачено, що розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням АМКУ.

За таких підстав суд дійшов висновку, що позовні вимоги про стягнення з відповідача пені у сумі 1 405 433,00 грн є обґрунтованими та підлягають задоволенню у повному обсязі.

Законодавство, висновки Верховного Суду тощо, застосовані судом при ухваленні рішення: частина 7 статті 6, ст. 16, ст. 22, ст. 24, ст. 25 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", пункт 13 ч. 1 статті 50, ч. 2 ст. 52, ст. 56, ч. 1 ст. 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ:

Рішенням Господарського суду Харківської області від 18.03.2026 року у справі №922/4426/25 позов задоволено.

Стягнуто з ТОВ "Віалор Схід" на користь АМКУ пеню у розмірі 1 405 433,00 грн.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

До суду апеляційної інстанції рішення не оскаржувалось.

Аналогічний підхід до вирішення спорів про стягнення пені за несвоєчасну сплату штрафів, накладених рішеннями органів Антимонопольного комітету України за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, був застосований судом також у справах: №922/4459/25, №922/4755/25, №922/4560/25, №922/4718/25, №922/4756/25, №922/346/26, №922/641/26, №922/308/26, №922/347/26, №922/401/26, №922/720/26, №922/1034/26, №922/1036/26. До суду апеляційної інстанції рішення суду у цих справах також не оскаржувались.

У зазначених справах суд дійшов висновку про наявність правових підстав для стягнення пені у зв’язку з невиконанням суб’єктами господарювання обов’язку щодо своєчасної сплати штрафів, накладених уповноваженим органом у сфері захисту економічної конкуренції, та задовольнив відповідні позовні вимоги.

Сформована судова практика свідчить про послідовне застосування положень статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції", відповідно до яких несплата штрафу у встановлений законом строк є самостійною підставою для нарахування та стягнення пені за умови чинності та обов’язковості відповідного рішення органу.

Показовим є й те, що рішення суду у вищезазначених справах не були оскаржені в апеляційному порядку. Це може свідчити про усталеність підходів до вирішення спорів цієї категорії, передбачуваність судової практики щодо застосування відповідних норм законодавства, а також про відсутність у сторін обґрунтованих сумнівів щодо правильності висновків суду першої інстанції.

СПРАВИ У СПОРАХ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ТА КОНКУРЕНТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА (не розподілені по категоріям):

ЩОДО ЗАХИСТУ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- **Відмовлено у задоволенні позовних вимог**

Визнання протиправним та скасування рішення

Для кваліфікації дій суб`єктів господарювання як недобросовісної конкуренції необов`язково з`ясовувати настання наслідків у формі відповідно недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, ущемлення інтересів інших суб`єктів господарювання (конкурентів, покупців) чи споживачів, зокрема через заподіяння їм шкоди (збитків) або іншого реального порушення їх прав чи інтересів, настання інших відповідних наслідків. Достатньо встановити сам факт вчинення дій, визначених законом як недобросовісна конкуренція (статті 5, 7, 11, 13-15 і "Про захист від недобросовісної конкуренції"), або можливості настання зазначених наслідків у зв`язку з відповідними діями таких суб`єктів господарювання (статті 6 і 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статті 4, 6, 8, 15-1, 16-18 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції").

СПРАВА № 922/4021/25

Господарський суд Харківської області розглянув справу №922/4021/25 за позовом Приватного ремонтного – будівельного підприємства "Рембуд" до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про визнання протиправним та скасування рішення.

ПРЕДМЕТ СПОРУ:

Визнання протиправним та скасування рішення адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 30.10.2025 у справі №5/20-140-24.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

До Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення, АМК, Східне МТВ АМКУ) надійшла заява ТОВ "Дімекскомфорт-1" (далі - ТОВ "Дімекскомфорт-1", заявник, Підприємство) від 14.03.2024 №17 щодо наявності у діях Приватного ремонтного – будівельного підприємства "Рембуд" (далі - ПРБП "Рембуд"), ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, в

якій заявником було повідомлено про те, що до нього, як до управителя будинку №82А по вулиці №1 в місті Суми, надійшло колективне звернення мешканців цього будинку від 06.11.2023 б/н, у якому жителі повідомили, що 26.10.2023 у всіх поштових скриньках мешканців були вкладені листи з підписами та мокрими печатками адміністрації ПРБП "Рембуд", які містили звітні дані щодо діяльності ПРБП "Рембуд" за 2020 - 2023 роки по управлінню їхнім будинком та інформацію щодо фінансового стану і господарської діяльності ТОВ "Дімекскомфорт-1", зокрема, наступну інформацію: "Згідно поданого звіту до ДПІ за ІІІ квартал 2023р., у штаті 6 працівників не повної зайнятості, щодо обслуговування інших будинків дані відсутні, тобто фірма нульова, яка за реєстрова 17 березня 2023 року з статутним фондом – 2000 грн. та два директора (директор + директор, бухгалтер…? – "хороша фірма"…). Усі послуги, згідно тарифу будуть виконуватись за рахунок підрядних організацій, а це подвійні податки Вашого тарифу, так як у них відсутнє все, навіть адреса офісу, який знаходиться в оренді" (мовою оригіналу). Заявником наголошено, що у тому контексті, який вказано в інформації ПРБП "Рембуд", даний факт несе негативний відтінок щодо нелегальної діяльності Заявника.

За результатами розгляду адміністративною колегією Східного МТВ АМКУ справи №5/20-140-24, дії позивача ПРБП "Рембуд", у вигляді поширення неправдивих відомостей пов’язаних з ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльністю, у тому числі щодо його послуг, які могли завдати шкоди його діловій репутації, визнані порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченим статтею 8 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції" у вигляді дискредитації суб’єкта господарювання, внаслідок чого на ПРБП "Рембуд" накладено штраф у розмірі 68000 грн, та зобов’язано ПРБП "Рембуд" у 10-ти денний строк з дня одержання цього рішення, спростувати серед мешканців означеного будинку поширені ним неправдиві відомості шляхом надсилання листа кожному мешканцю співвласнику будинку, та повідомити Східне МТВ АМКУ про виконання цих дій протягом 5 днів із дня виконання, з наданням копій підтверджуючих документів.

Посилаючись на те, що при розгляді справи №5/20-140-24 відповідач допустив порушення вимог Закону України "Про захист економічної конкуренції" в частині дотримання процедури розгляду справи, оскільки діяв по відношенню до ПРБП "Рембуд" упереджено, безпідставно та без урахування наданих позивачем заперечень щодо попередніх висновків у справі, позивач вважає, що таке рішення Східного МТВ АМКУ є протиправним та таким, що підлягає скасуванню.

ОЦІНКА СУДУ:

Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, суд виходив з того, що при розгляді справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи АМКУ мають проводити дії, спрямовані на всебічне, повне і об`єктивне з`ясування дійсних обставин справи, прав і обов`язків сторін шляхом збирання і аналізу документів, висновків експертів, пояснень осіб,

іншої інформації, що є доказом у справі, та в межах своїх повноважень приймати рішення у справі, в якому наводити мотиви його прийняття, зазначати встановлені обставини справи з посиланням на відповідні докази, а також положення законодавства, на підставі яких прийнято рішення.

Пунктом 3 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету № 169-р від 29.06.1998) уповноважені на розгляд справи працівники Комітету, територіального відділення, які здійснюють збір та аналіз доказів, проводять дії, спрямовані на всебічне, повне й об`єктивне з`ясування дійсних обставин справи, прав та обов`язків сторін. Зокрема, у справах можуть проводитися такі дії як дослідження регіонального або загальнодержавного ринку, одержання від сторін, третіх осіб, інших осіб письмових та усних пояснень, які фіксуються у протоколі, опитування споживачів (юридичних та фізичних осіб).

Судом встановлено, що з метою отримання додаткових доказів для встановлення фактичних обставин антимонопольної справи №5/20-140-24, зокрема, впливу таких обставин на поведінку споживачів в умовах конкуренції, у відповідності до Порядку проведення опитувань споживачів під час розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції), дослідження ринку, затвердженого розпорядженням АМКУ від 28.12.2023 № 23-р, зареєстрованим Міністерством юстиції України 26.01.2024 за №143/41488, у період з 09.10.2025 по 14.10.2025 (включно) відповідачем проведено опитування споживачів у місті Суми, в ході якого було опитано 61 респондента дорослої вікової категорії, за результатами якого встановлено, що:

- у 83,6 % опитаних споживачів не викликає довіру підприємство, яке надає послуги з управління багатоквартирним житловим будинком, якщо у нього: "Згідно поданого звіту до ДПІ за ІІІ квартал 2023р., у штаті 6 працівників не повної зайнятості, щодо обслуговування інших будинків дані відсутні, тобто фірма нульова, яка за реєстрова 17 березня 2023 року з статутним фондом – 2000 грн. та два директора (директор + директор, бухгалтер…? – "хороша фірма"…). Усі послуги, згідно тарифу будуть виконуватись за рахунок підрядних організацій, а це подвійні податки Вашого тарифу, так як у них відсутнє все, навіть адреса офісу, який знаходиться в оренді", у 13,1 % відсотка опитаних споживачів таке підприємство викликає довіру; 2 респондента (3,3 % від опитаних споживачів) обрали свій варіант відповіді;

- 91,8 % опитаних споживачів не обрали б підприємство управляти своїм багатоквартирним житловим будинком, якщо у нього: "Згідно поданого звіту до ДПІ за ІІІ квартал 2023р., у штаті 6 працівників не повної зайнятості, щодо обслуговування інших будинків дані відсутні, тобто фірма нульова, яка за реєстрова 17 березня 2023 року з статутним фондом – 2000 грн. та два директора (директор + директор, бухгалтер…? – "хороша фірма"…). Усі

послуги, згідно тарифу будуть виконуватись за рахунок підрядних організацій, а це подвійні податки Вашого тарифу, так як у них відсутнє все, навіть адреса офісу, який знаходиться в оренді", 1 респондент (1,6 % від опитаних споживачів) вказав, що “для надання оцінки відсутня повна інформація", і 6,6 % опитаних споживачів обрали б таке підприємство управляти своїм житловим будинком;

- 82,0 % опитаних споживачів вважають, що поширення інформації про підприємство: "Згідно поданого звіту до ДПІ за ІІІ квартал 2023р., у штаті 6 працівників не повної зайнятості, щодо обслуговування інших будинків дані відсутні, тобто фірма нульова, яка за реєстрова 17 березня 2023 року з статутним фондом – 2000 грн. та два директора (директор + директор, бухгалтер…? – "хороша фірма"…). Усі послуги, згідно тарифу будуть виконуватись за рахунок підрядних організацій, а це подвійні податки Вашого тарифу, так як у них відсутнє все, навіть адреса офісу, який знаходиться в оренді" може шкодити діловій репутації підприємства, а 13,1 % опитаних споживачів так не вважають, 3 респондента (4,9 % від опитаних споживачів) обради свій варіант відповіді.

Суд не встановив, а позивачем не доведено фактів, що під час опитування споживачів, було якось спотворено або іншим чином здійснено вплив на опитування споживачів чи встановлення їх результатів.

Водночас, суд врахував, що в ході проведення розслідування та розгляду антимонопольної справи, та до прийняття оспорюваного рішення, позивач власних доказів на спростування наявних в матеріалах справи антимонопольної справи №5/20-140-24 результатів опитування споживачів не подавав.

Судом зазначено, що згідно висновків Верховного Суду у постанові від 12.06.2025 № 924/55/25, у загальному розумінні результати опитування думки споживачів у сукупності з іншими доказами наявними у матеріалах справи, можуть прийматися на підтвердження наявності у діях особи порушень, передбачених статтею 15-1 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції". Суд має обов`язок достеменно перевірити та встановити, чи підтверджують та/або навпаки спростовують (не дають можливості встановити) наявні у матеріалах антимонопольної справи докази у тому числі і результати анонімного опитування думки споживачів, обставини, які доводять наявність у діях особи порушень, передбачених статтею 15-1 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції".

Велика Палата Верховного Суду у постанові від 02.07.2019 у справі №910/23000/17 зазначила, що для кваліфікації дій суб`єктів господарювання як недобросовісної конкуренції необов`язково з`ясовувати настання наслідків у формі відповідно недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, ущемлення інтересів інших суб`єктів господарювання (конкурентів, покупців) чи споживачів, зокрема через заподіяння їм шкоди (збитків) або іншого реального порушення їх прав чи інтересів, настання інших відповідних наслідків. Достатньо встановити сам факт вчинення дій, визначених законом як недобросовісна конкуренція (статті 5, 7, 11, 13-15 і "Про захист від

недобросовісної конкуренції"), або можливості настання зазначених наслідків у зв`язку з відповідними діями таких суб`єктів господарювання (статті 6 і 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статті 4, 6, 8, 15-1, 16-18 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції").

Відтак, відповідачем установлено, що вищевказана поширена ПРБП "Рембуд" інформація могла вплинути на рішення потенційного споживача послуг, не обрати таке підприємство своїм Управителем житла, і на їхню думку може шкодити діловій репутації цього підприємства. Зважаючи на те, що інформація стимулює зацікавленість споживачів, розповсюджена позивачем серед мешканців відомості про ТОВ "Дімекскомфорт-1", може ставити позивача, в більш вигідне становище та може надавати йому переваги, посилюючи при цьому свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неточних відомостей.

Відтак, суд відхилив аргументи позивача щодо неповного з`ясування обставин, які мають значення для справи, як необґрунтовані і безпідставні.

Судом зазначено, що ринок послуг з управління багатоквартирним будинком в місті Суми є конкурентним. Формування думки кожного співвласника будинку з боку Управителя житла, який бажає стати надавачем послуг з управління відповідного багатоквартирного будинку, щодо віддання свого голосу саме за нього є вкрай важливим, як і збереження та захист своєї ділової репутації.

Багатоквартирний будинок № 82-А по вулиці №1 в місті Суми знаходився на обслуговуванні позивача з 2016 року згідно з рішенням співвласників вказаного будинку, разом з тим, ринок послуг з управління багатоквартирним будинком в місті Суми відкритий і рішення щодо обрання того чи іншого Управителя житла залежить від думки та вибору співвласників житла на загальних зборах.

Рішенням загальних зборів від 29.08.2023 співвласники вищевказаного багатоквартирного будинку вирішили обрати своїм управителем житла ТОВ "Дімекскомфорт-1" замість позивача. Таким чином ТОВ "Дімекскомфорт-1" та позивач перейшли у фазу активних конкурентних відносин між собою за обслуговування вказаного будинку.

ПРБП "Рембуд" у своїх листах від 21.06.2024 № 461, від 20.09.2024 № 615, які були надіслані на адресу АМКУ, стверджував, що метою поширення ним Інформації про ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльність, 26.10.2023, була не дискредитація ТОВ "Дімекскомфорт-1", а задоволення звернень мешканців будинку, які звертались до нього за інформацією щодо ТОВ "Дімекскомфорт-1".

Разом з тим, суд констатував, що звернення таких мешканців датовані: 30.08.2024, 31.08.2024, 31.08.2024, та 04.09.2024, проте інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльність позивач надав лише 26.10.2024, і не переліченим громадянам відповідними листами, а всім мешканцям будинку, шляхом вкидання Інформації в кожну поштову скриньку.

Вищенаведене свідчить, що, поширюючи інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльність серед співвласників будинку № 82-А по вулиці №1 в місті Суми, позивач діяв не на підставі звернень відповідних мешканців, а за власною ініціативою в умовах змагання із ТОВ "Дімекскомфорт-1" за обслуговування будинку, та з метою формування певної думки співвласників будинку, як споживачів, щодо їх діяльності на ринку послуг з управління багатоквартирним будинком.

Крім того, з урахуванням листа ГУ ДПС в Сумській області від 15.10.2024 № 7771/5/18-28-24-01-05, судом встановлено, що поширені позивачем відомості про те, що у штаті ТОВ " Дімекскомфорт-1" 6 працівників неповної зайнятості - не відповідають дійсності.

Також, суд зауважив, що ПРБП "Рембуд", в ході розгляду справи № 5/20-140-24, не надало до АМКУ додаткових уточнень джерела отримання ним відомостей, які були ним вказані в поширеній Інформації щодо ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльності. Володіючи інформацією, отриманою з вебпорталів: Opendatabot (https://opendatabot.ua), Clarity Project (https://clarityproject.info), Youcontrol (https://youcontrol.com.ua) позивачем було розповсюджено неправдиві відомості про ТОВ "Дімекскомфорт-1" і його діяльність.

Судом зазначено, що згідно з абзацом 1 частини 2 статті 30 Закону України "Про інформацію" оціночними судженнями, за винятком наклепу, є висловлювання, які не містять фактичних даних, критика, оцінка дій, а також висловлювання, що не можуть бути витлумачені як такі, що містять фактичні дані, зокрема з огляду на характер використання мовно-стилістичних засобів (вживання гіпербол, алегорій, сатири). Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості.

Юридичним складом правопорушення, наявність якого може бути підставою для задоволення позову про спростування недостовірної інформації, є сукупність таких обставин як-то:

- поширення інформації, тобто доведення її до відома хоча б одній особі у будь-який спосіб;
- поширена інформація стосується певної фізичної чи юридичної особи, тобто позивача;
- поширення недостовірної інформації, тобто такої, яка не відповідає дійсності;
- поширення інформації, що порушує особисті немайнові права, тобто або завдає шкоди відповідним особистим немайновим благам, або перешкоджає особі повно і своєчасно здійснювати своє особисте немайнове право.

Під поширенням інформації необхідно розуміти, зокрема, викладення в характеристиках, заявах, листах, адресованих іншим особам; повідомлення в публічних виступах, в електронних мережах, а також в іншій формі хоча б одній особі. Поширенням інформації також є вивішування (демонстрація) в громадських місцях плакатів, гасел, інших творів, а також розповсюдження

серед людей листівок, що за своїм змістом або формою порочать гідність, честь фізичної особи або ділову репутацію фізичної чи юридичної особи.

Недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Судом зазначено, що висловлювання позивача з приводу ТОВ "Дімекскомфорт-1", що: "Згідно поданого звіту до ДПІ за ІІІ квартал 2023р., у штаті 6 працівників не повної зайнятості, щодо обслуговування інших будинків дані відсутні, тобто фірма нульова, яка за реєстрова 17 березня 2023 року з статутним фондом – 2000 грн. та два директора (директор + директор, бухгалтер…? – "хороша фірма"…). Усі послуги, згідно тарифу будуть виконуватись за рахунок підрядних організацій, а це подвійні податки Вашого тарифу, так як у них відсутнє все, навіть адреса офісу, який знаходиться в оренді" (мовою оригіналу) містять інформацію про конкретні недоліки в роботі ТОВ "Дімекскомфорт-1" і надання ним послуг з управління багатоквартирним будинком.

Отже, зазначені відомості є фактичним твердженням, а не оціночним судженням, як зазначає позивач.

Зазначено, що позивач та ТОВ "Дімекскомфорт-1" здійснюють підприємницьку діяльність на одному ринку - у сфері надання послуг з управління багатоквартирним будинком. Тобто, Позивач та ТОВ "Дімекскомфорт-1", є конкурентами. Поширюючи неправдиву інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльність, позивач міг отримати неправомірні переваги в конкуренції, посилюючи свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом дискредитації свого конкурента та його діяльності.

Таким чином, в сукупності зазначеного, суд констатував, що матеріалами антимонопольної справи №5/20-140-24, спростовуються відомості, поширені позивачем щодо ТОВ "Дімекскомфорт-1" і його діяльності, таким чином зазначені відомості є неправдивими.

Крім того, суд зазначив, що дії позивача територіальним відділенням АМК були визнані недобросовісною конкуренцією, а не лише поширенням недостовірної інформації, оскільки позивач не тільки поширив недостовірну інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1", а й вчинив порушення щодо свого конкурента, передбачене статтею 8 ЗУ "Про захист від недобросовісної конкуренції".

Законодавство, висновки Верховного Суду тощо, застосовані судом при ухваленні рішення: ст. 1, ст. 4, ст. 21, частини 1, 2 ст. 35, ст. 41, ст. 48, ч. 1 ст. 59 Закону України "Про захист економічної конкуренції", ст. 3, ст. 7, ч. 1 ст. 23 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", ст. 27, ч. 3 ст. 30, ст. 151 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції", ст. 1, ст. 5, абзац 1 ч. 2 ст. 30 Закону України "Про інформацію", частини 1, 4 статті 11, ч. 1 ст. 91, ст. 94, ст. 200, ч. 1 ст. 277 Цивільного Кодексу України, ст. 34

Конституції України, абзац другий пункту 4 постанови Пленуму Верховного суду України від 27.02.2009 № 1 "Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи", висновки Великої Палати Верховного Суду, викладені у постанові від 02.07.2019 року у справі № 910/23000/17, висновки Верховного Суду, викладені у постановах від 15.04.2021 року у справі № 910/17929/19, від 27.01.2022 року у справі № 910/20506/20, від 08.06.2021 року у справі №910/21488/17, від 17.09.2020 року у справі № 910/1254/19, від 12.06.2025 року № 924/55/25, та від 29.06.2023 року у справі №910/2441/22.

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ:

Рішенням Господарського суду Харківської області від 23.03.2026 року у справі № 922/4021/25 у задоволенні позову відмовлено.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

Постановою Східного апеляційного господарського суду від 16.06.2026 рішення Господарського суду Харківської області від 23.03.2026 року у справі №922/4021/25 залишено без змін.

ОЦІНКА СУДУ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ:

Залишаючи рішення суду першої інстанції без змін, апеляційним судом зазначено про те, що судом першої інстанції досліджено та надано оцінку аргументам ПРБП "Рембуд" щодо порушення порядку опитування та відхилені такі аргументи. Апеляційний господарський суд погодився з висновками суду першої інстанції про відсутність порушень під час опитування.

Також, колегією суддів відхилено як безпідставні доводи позивача про те, що АМК не врахував подані 30.10.2025 ПРБП "Рембуд" заперечення щодо попередніх висновків у справі №5/20-140-24, зазначивши, що ПРБП "Рембуд" направив заперечення на подання за попередніми висновками у справі №5/20-140-24 30.10.2025 за допомогою засобів електронного зв'язку о 12 годині 35 хвилин, тобто після початку розгляду справи, про що ПРБП "Рембуд" було достеменно відомо, оскільки він був належним чином та завчасно повідомлений про час та місце розгляду справи АМК.

Відповідно до статті 11 ЗУ "Про електронні документи та електронний документообіг" електронний документ вважається одержаним адресатом з часу надходження авторові повідомлення в електронній формі від адресата про одержання цього електронного документа автора, якщо інше не передбачено законодавством або попередньою домовленістю між суб’єктами електронного документообігу.

Крім того, час відправлення пошти і час її отримання адресатом різняться, оскільки між цими моментами існують затримки: час доставки поштовими серверами, час обробки поштою самого адресата, тощо.

Матеріалами справи підтверджується, що електронний лист, в якому містились заперечення ПРБП "Рембуд", отримано відділенням АМК о 12:39 30.10.2025, надалі лист пройшов реєстрацію, був роздрукований та переданий відповідній колегії АМК о 12:43 години, коли розгляд справи завершений.

Отже, саме внаслідок суб'єктивних дій ПРБП "Рембуд", який будучи завчасно (за 13 днів) повідомлений про час та місце розгляду справи та мав об'єктивну можливість подати пояснення та заперечення до моменту розгляду справи, подав свої заперечення вже під час розгляду справи, які передані колегії невідкладно після отримання, однак розгляд справи вже був закінчений.

Наведені обставини беззаперечно свідчать про відсутність порушень з боку АМК щодо неврахування під час розгляду справи пояснень ПРБП "Рембуд", який не мав об'єктивної можливості отримати такі заперечення та пояснення раніше (до моменту розгляду справи), оскільки дата та час їх подання залежать виключно від дій ПРБП "Рембуд".

Подання заперечень після прийняття рішення у справі не скасовує таке рішення та не зупиняє його дію.

Колегією суддів зазначено, що ПРБП "Рембуд", в ході розгляду справи №5/20-140-24, не надало до АМКУ додаткових уточнень джерела отримання ним відомостей, які були ним вказані в поширеній Інформації щодо ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльності.

Матеріалами справи підтверджується, що поширена ПРПБ "Рембуд" інформація щодо ТОВ "Дімекскомфорт-1" є недостовірною, що не спростовується апелянтом.

ПРБП "Рембуд" та ТОВ "Дімекскомфорт-1" здійснюють підприємницьку діяльність на одному ринку - у сфері надання послуг з управління багатоквартирним будинком, тобто є конкурентами. Поширюючи неправдиву інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльність, ПРБП "Рембуд" міг отримати неправомірні переваги в конкуренції, посилюючи свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом дискредитації свого конкурента та його діяльності.

Відповідно до частини 1 статті 1 Закон України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб`єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб`єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб`єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб`єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Судом першої інстанції установлено, що не спростовано апелянтом, що ПРБП "Рембуд" поширювало недостовірну інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1" та його діяльність, яка впливає на його ділову репутацію та шкодить його діяльності.

Матеріалами справи підтверджується, що дії позивача територіальним відділенням АМК визнані недобросовісною конкуренцією, а не лише поширенням недостовірної інформації, оскільки ПРБП "Рембуд" не тільки поширив недостовірну інформацію про ТОВ "Дімекскомфорт-1", а й вчинив порушення щодо свого конкурента, передбачене статтею 8 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції".

Апеляційний суд виснував, що місцевий господарський суд належним чином установив обставини, які мають значення для вирішення спору у даній справі, надав їм правильну оцінку, порушень норм процесуального права та неправильності застосування судом норм матеріального права під час ухвалення оскаржуваного рішення не встановлено, тому оскаржуване рішення підлягає залишенню без змін.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ:

Ухвалою КГС ВС від 05.08.2026 відкрито касаційне провадження на рішення Господарського суду Харківської області 23.03.2026 та постанову Східного апеляційного господарського суду від 16.06.2026 у справі № 922/4021/25. Справа перебуває на розгляді.

Висновки:

Проведений аналіз свідчить, що у І півріччі 2026 року розгляд Господарським судом Харківської області спорів щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства характеризувався суттєвим зменшенням їх кількості при збереженні належної ефективності та стабільності судового розгляду. Кількість таких справ та матеріалів, що перебували на розгляді, скоротилася майже удвічі - з 78 до 40, а їх частка у загальному навантаженні суду - з 0,69 % до 0,31 %, водночас загальна кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді суду, навпаки, зросла на 11,04 % (на 1 407 справ та матеріалів більше).

Попри збільшення загального навантаження ознак накопичення справ цієї категорії не встановлено: залишок нерозглянутих справ та матеріалів на кінець періоду зменшився з 24 до 15, а переважна їх частина перебувала безпосередньо на стадії розгляду. Зупинення провадження у двох справах було зумовлене об'єктивними процесуальними підставами, що загалом свідчить про належне процесуальне опрацювання цієї категорії справ.

Між тим, показники роботи суду безпосередньо за цією категорією справ та матеріалів, з урахуванням зменшення їх кількості, загалом залишилися стабільними та співмірними з показниками аналогічного періоду 2025 року. Незважаючи на те, що у І півріччі 2026 року суд розглянув 25 справ та матеріалів цієї категорії проти 54 у 2025 році, таке зменшення відповідає пропорційному скороченню їх надходження.

У структурі розглянутих справ домінували спори щодо антиконкурентних узгоджених дій - 16 із 25 розглянутих справ (64 %). Водночас істотно скоротилася кількість спорів щодо захисту економічної конкуренції, а справ щодо зловживання монопольним (домінуючим) становищем у звітному періоді не розглядалося.

Аналіз судової практики показав, що у найпоширенішій категорії - спорах щодо антиконкурентних узгоджених дій 14 з 16 справ розглянуто з ухваленням рішення (решта 2 справи завершені постановленням ухвал про повернення позову та про закриття провадження у справі) про задоволення позовних вимог АМКУ про стягнення пені за несвоєчасну сплату штрафів, накладених за

порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Суд послідовно виходив із наявності правових підстав для стягнення пені у зв'язку з невиконанням суб'єктами господарювання обов'язку щодо своєчасної сплати накладених штрафів, застосовуючи положення статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Показово, що зазначені рішення не оскаржувалися в апеляційному порядку, що у сукупності з їх однаковим правовим результатом може свідчити про усталеність підходу суду до вирішення таких спорів, передбачуваність застосування відповідних норм законодавства та аргументованість мотивування судових рішень.

Аналіз практики апеляційного перегляду (3 справи) показав, що судом апеляційної інстанції залишено без змін два рішення Господарського суду Харківської області: у справі № 922/4195/25 - щодо захисту економічної конкуренції та у справі №922/4021/25 - щодо захисту від недобросовісної конкуренції.

У справі №922/4195/25 правильність рішення суду першої інстанції обумовлена застосуванням спеціального присічного строку на оскарження рішень органів АМКУ та встановленням факту його пропуску позивачем. У справі №922/4021/25 суд першої інстанції підтвердив обґрунтованість висновків АМКУ про дискредитацію конкурента, надавши належну оцінку поширеній інформації, її достовірності, конкурентним відносинам сторін, результатам опитування споживачів та дотриманню АМКУ процедури розгляду справи.

Наведене дає підстави для висновку про правильність застосування спеціального конкурентного законодавства та належну якість встановлення юридично значущих обставин і мотивування судових рішень Господарським судом Харківської області у цій категорії спорів.

Водночас аналіз апеляційного перегляду також показав, що окремі спори цієї категорії потребують особливо ретельної оцінки не лише формального дотримання органами АМКУ строків давності, а й фактичної тривалості та обґрунтованості адміністративного провадження. Так, у справі № 922/51/26 рішення Господарського суду Харківської області про відмову у задоволенні позову було скасовано апеляційним судом у зв'язку з тим, що суд першої інстанції, визнавши тривалість розгляду антимонопольної справи обумовленою її складністю, обсягом доказової бази, карантинними обмеженнями та воєнним станом, не встановив, які саме процесуальні дії здійснювалися органом АМКУ протягом понад трьох років та яким чином зазначені обставини об'єктивно перешкоджали своєчасному прийняттю рішення.

Наведене рішення апеляційного суду є одиничним випадком скасування рішення Господарського суду Харківської області у звітному періоді: частка змінених та скасованих рішень у цій категорії (1 рішення) склала 4 % проти 5,6 % у І півріччі 2025 року, а у касаційному порядку змінених чи скасованих судових рішень не було. Тому воно не свідчить про негативну тенденцію у якості судових актів, однак акцентує увагу на необхідності повного

встановлення обставин, що мають значення для оцінки правомірності рішень органів АМКУ, зокрема щодо тривалості адміністративного провадження та фактичного здійснення процесуальних дій у його межах.

У цілому результати І півріччя 2026 року характеризуються зменшенням обсягу спорів, відсутністю їх накопичення, переважанням однорідної та сталої практики у найбільш численній категорії, а також мінімальною часткою судових рішень, скасованих апеляційною інстанцією, за відсутності їх скасування чи зміни в касаційному порядку. У сукупності це дає підстави оцінювати практику Господарського суду Харківської області у спорах щодо застосування антимонопольного та конкурентного законодавства як стабільну, послідовну та ефективну, водночас окремий результат апеляційного перегляду у звітному періоді окреслив напрям, що потребує підвищеної уваги при оцінці правомірності рішень органів АМКУ.

Аналітичний відділ